

BÉKEHÍRNÖK

„A jövőendő a béke emberé”

XX. (LXX.) ÉVF. 38. SZÁM

A MAGYARORSZÁGI BAPTISTA EGYHÁZ LAPJA

1976. SZEPTEMBER 19.

„A fölkelő nap fényében

1 Mózes 32:31.

Az utolsó csillag is, mely társaival szemtanúskodott az éjszakában, eltakardott az égről. Egy hosszú, félelmes éj után ismét fölkel a nap. Ott állt egy ember a fényben, a kelő nap sugárkái között. Még zihált a melle, szíve hevesen dobogott, de szeme az örömtől sugárzott. Győzött! Véget ért heves tusája. Megszabadult. Lelkéről eltűntek a csalás fekélyei, egészen kicserélődött. Megszépült. Mint ártatlan gyermek mosolygott a lágyan simogató napra...

Hányszor hajtottuk le mi is fejünket gyöttrő gondok, fájdalmak között, amikor apró életünknek nagy kérdései dobáltak fekhelyeinken. Talán Jóbbal együtt mondtuk sokszor: „Mikor kelek föl? De hosszú az este...” (7:4). Sőt, talán sokszor az is kérdéses volt előttünk, hogy egyáltalán fölkelünk-e? Ránk virrad-e még? És — hála Istennek — fölvirradtunk mindannyiszor!

„Nap napnak mond beszédet; éj éjnek ad jelentést...” — mondja a zsoltáros (19:3). És bizonyára rólunk is van valami mondanivalója. Vajon mit hirdetnek rólunk az éjjelek, a nappalok? Mit derítenek ránk a virradatok? Megmegszabadulunk-e mi is gondjainktól, félelmeinktől, lelki foltjainktól?

„...semmi sincs új a nap alatt” — mondja Salamon (Préd 1:19). De ha ez személyes lelki életünkre nézve is igaz, akkor mi kárral fekszünk és kárral ébredünk. Ha rajtunk már sem az éjjelek, sem a nappalok, sem a sötétség, sem a világosság nem képes változtatni, akkor mi változtathatatlanok, más szóval „javíthatatlanok” vagyunk Isten „javítóintézetében”. Akkor számunkra csupán egy van még hátra: a halál.

Ha Isten „felhozza az ő napját” igazakra és hamisakra egyaránt, akkor ezt azért teszi, hogy az igazak fénykedjenek, mint értelmese (Dán 12:3), a hamisak pedig szabaduljanak meg hamiságuktól (Dán 3:24). Ez történt meg Jákóbbal is ott, azon az éjszakán.

Mi tartozunk magunknak — másoknak is — azzal, hogy minden reggel és minden este odaálljunk Isten változást mérő mérlegére, hogy mi magunk lát-hassuk: történt-e velünk, bennünk valami. Azt nem mondhatjuk magunkról, hogy nincs szükségünk változásra, megváltozásra. Még nem vagyunk jószág, a tökéletesség igényéhez mérve emberek, amilyeneknek lennünk kell. Nem biztos, hogy így, ahogy vagyunk, tovább engedne a Bíró bennünket, ítélet nélkül.

Salamon azt mondja: „...megfigyelttem minden dolgot, amely történik a nap alatt...” (Préd 8:9). Ez nagyon bölcs dolog. Különösen, ha nemcsak azt figyeljük meg, hogy valaki más megváltozott-e, hanem megfigyeljük azt is, hogy mi ben változtunk mi.

Jákób egészen más emberként állt ott a nap alatt. Az új nap új embert vetített fényével a világ elé. Öböne az a valaki állt ott, akit az előző nap — és még az éjjel is — belülről szorongatott valami, de reggelre megszabadult ettől a szorongástól. Győzött, mert küzdött!

Azt mondod: mit ér a győzelem, ha egész életére sánta maradt. Ne gondold ezzel! Lelke megszabadult, de testében megmaradt a küzdelem nyoma. Isten testükön is megjelöli azokat, akik Jákóbbal hasonlóan győztek. Alig volt akkoriban hazánkban is olyan vitéz, aki ne tudta volna testén is megmutatni vitézségének jelét. De Pál apostol is azt mondja: „...mert én az Úr Jézus bélyegeit hordozom az én testemben” (Gal 6:17).

Hidd el: minden győzelem megér egy sebet! „...jó a mi szemünkkel néznünk a napot” — mondja Salamon (Préd 11:7). Valóban jó, de sokszorosan jobb úgy, ahogy Jákób nézhette: megváltozott élettel, örömmel, győztesen.

Bárcsak rajtunk is fölkelne — minél előbb — az a nap, mely elhirdethetné rólunk is: „Megváltozott az életem. Ő az enyém s én az övé...” Imre Albert

„Engedelmes volt halálig”

Filippi 2:8—11.

A rómaiak azt tartották, hogy komoly halála csak komoly embernek lehet. E megfontolásból született egyik híressé vált közmondásunk: „Édes és dicső dolog a hazáért meghalni”. A kereszt — mint korabeli kivégzési mód — azonban gyalázatos halál, ami a „gyalázatosnak”, nem emberszámba vetteknek jár. A pogány római birodalom jogalkotó volt, és többek között megteremtette a „Jus Italicum”-ot, az itáliai jogot, ami azt a védelmet is jelentette, hogy a birodalom polgára részére megtiltotta bármilyen főbenjáró bűnért is, hogy keresztalállal sújtsák. Ezen a módon a halálos ítéletet csak az emberszámba nem vett idegen rabszolgan, meghódított, leigázotton hajthatták végre. A keresztényen vértanúkat is ezen a jogon ölték meg.

Krisztusnak — Isten rendelkezéséből azért jut ez az embertelen, gyalázatos, megalázó halál, hogy a kereszt a maga teljességében, iszonyatában, kegyetlenségében megmutassa: miért jött e földre Krisztus. Azért, hogy Megtartóként minden emberért vállalja a római jogtól teljesen eltérő isteni igazságszolgáltatást: a megváltó keresztalállat. A Golgotát látva értjük meg Bethlehemet, Krisztus a kereszten azonosul a legmélyebb fokon minden emberrel. A kereszt: korona, mert célja az emberiség megváltása. Krisztus a kereszten azért lett kitaszított, hogy áldozata hatására aláztosan fogadjuk el egymást, hiszen Isten értünk elfogadja Krisztus áldozatát. Krisztus a kereszten azért lett megaláztatva, hogy mi ne megaláztatok, hanem aláztosak legyünk.

A megaláztatás, a megalázottság az aláztosság fonákja. Ez az, ami Krisztus szerint embertelen. Mennyi változtatást tapasztalhattuk mi magunk is! Ebből a megalázott, bűnös állapotunkból emelt fel az Isten által eltervezett eredeti helyünkre Krisztus keresztyén. Milyen szépen szól erről a tételen a páli megfogalmazásban ez a himnusz! „Annakokáért az Isten is felmagasztalta őt, és ajándékozta neki oly nevet, amely minden név fölött való, hogy a Jézus nevére minden térd meghajoljon, mennyieiké, földieké és föld alatt valóké, és minden nyelv vallja, hogy Jézus Krisztus Úr az Atya Isten dicsőségére” (9—11).

Íme a jutalmazás e szolgálatért! „Aki magát megalázza, felmagasztaltatik...” Milyen szépen érvényesül az Ige! Felmagasztalja Isten olyan névvel, amihez nincs hasonló e világon. Nincs olyan, aki ezt a nevet Krisztustól elvitathatná. „Mert nincsen az ég alatt szebb név, dicsőbbet nem hallott az ég, és majd egykor az égből zengjünk még dicsőbben a Bárány, a Jézus nevéért...” Olyan nagyvá teszi őt ezért Isten, hogy minden térd meghajol előtte: mennyieiké, földieké és föld alatt valóké is. Az első azért, hogy hódolatukat juttassák kifejezésre, ugyanúgy önként, mint ahogy Jézus tette le az életét, hogy megmentse a benne hívőket. Az utóbbiak pedig félelmükben remegve, megaláztatva kénytelenek elismerni megváltó hatalmát, de hitetlenségük miatti ítéletüket is. Jézus azt igényli itt, hogy példáját követve, aláztosan szolgáljunk, hogy ott majd együtt uralkodjunk vele.

Boldog, aki felismerte benne élete értelmét, hogy majd jutalmát vehesse ott, az Isten trónusa előtt.

Nem nehéz őt felismerni itt sem. Hogy ő az Isten Fia, erről maga Isten tesz bizonyosságot, nem is egy alkalommal. Először a Jordán partján: „Ez az én szerelmes Fiam, akiben én gyönyörködöm” (Mt 3:17). Ugyanígy tesz bizonyosságot a megdicsőülés hegyén az oszlopos apostolok előtt, még azzal is megtoldva, hogy „Őt hallgassátok!” (Mt 17:5). „Én Fiam

vagy te” (Zsid 1:5). Kinek mondta volna másnak az angyalok közül ezt Isten, mint egyedül csak Jézus Krisztusnak?! És most arra a méltóságra emeli az üdvözülteket, hogy gyermekeivé fogadja őket, és lesznek Krisztus örökös társaivá, az ő érdemében. Csodálatos a páli jutalmazás megfogalmazása: Jézus Krisztus Úr az Atya Isten dicsőségére. Amikor Bethlehemben az angyalok hírül adták érkezését a pásztorknak, már így szóltak: „Mert született néktek ma a Megtartó, ki az Úr Krisztus, a Dávid városában”. Ezt ő maga senki titkolta el tanítványai előtt: „Ti engem úgy hívtok, mester és uram. És jól mondjátok, mert az vagyok” (Jn 13:13). Más helyen pedig így szól: „Nékem adatott minden hatalom mennyen és földön...” Amikor Péter felismeri nyomorult voltát, szégyenében majd elsüllyed, és amikor a Mester meglátja, így tör fel szívéből a szó: „Eredj el tőlem, uram...” (Lk 5:8). Mert nyilvánvaló volt, hogy Jézus Krisztus Úr az Atya Isten jobbán. Minél közelebb ért a trónhoz, annál szembetűnőbben ismerte el minden halandó, hogy ő Úr! Feltámadása után, amikor meglátogatta a régi mesteriséghez menekülő hét tanítványt a Genezáret partján, és ott felismerték őt, az eredménytelenségbe beleeroskadó, szánalomra méltók egyike így kiáltott fel örömeiben: „Az Úr van ott!” (Jn 21:7). Amikor Tamás felismerte őt, így szólította meg, „En Uram és én Istenem!” (Jn 20:28). És ha valaki még ezek után sem ismerte volna fel hatalmát, az hallgassa meg Péter pünkösdi prédikációját, amikor mindenkinek tudtára adja: „Tudja meg hát egész Izrael háza, hogy Úrrá és Krisztussá tette őt az Isten” (ApCs 2:36). Mert ő Úr az Atya Isten dicsőségére!

A Krisztus-himnusz záró akkordja arról szól, ami célt ad a mi életünknek is. Felfoghatjuk-e az Isten dicsőségét? Ha azt kérdezem: kicsoda az Isten dicsősége? — nemigen kapok a hit számára megfelelő választ. De ha azt kérdezem: kicsoda az Isten dicsősége? — akkor helyes feleletet kapok. Isten dicsősége ugyanis Krisztushoz kötött. Krisztusban tündöklék az Isten dicsősége. „Aki látta a Fiút, látta az Atyát.” Közel jött hozzánk, és Jézus Krisztus által magához emelt minket. Méltó ő Isten jutalmazására és a mi hódoló szívünk-ből fakadó felmagasztalásra.

A népek, nemzetek a győzteseknek és a hősöknek megkülönböztető neveket adományoztak a történelem során, a felfigyések kezdete óta. A nagy Győztesnek, aki letette isteni természetét és a földre jött, hogy diadalmaskodjék a bűn fölött, az Atya adományozta azt a soha meg nem ismétlődő, mindenek felett való nevet, amelynek hallatára minden térd meghajol. Így köszöntik őt a mennyben az angyalok: „Méltó a megöletett Bárány, hogy vegyen erőt és gazdagságot és bölcsességet és hatalmasságot és tisztességet és dicsőséget és áldást!” (Jel 5:12).

Magasztalják az üdvözültek, ajkukon a hálaénekkel: „Örülünk és örvendezzünk és adjunk dicsőséget neki, mert eljött a Bárány menyegzője, és az ő felesége elkészítette magát” (Jel 19:7).

A harmóniát kiteljesíti a Krisztust magasztaló, minden nyelvből és népből való hívők sokasága e földön. „És mikor meglátták őt, leborulának előtte” (Mt 28:17).

Boldog vagyok, hogy azok közé tartozhatom, akik az ő nevet magasztalják. Isten felmagasztalása oly nagy névre érdemesítette megváltó munkájáért Jézus Krisztust, a Megváltót, hogy a megmentettekkel együtt boldogan énekeljük mi is e páli himnusz: Jézus Krisztus Úr az Atya Isten dicsőségére!

Mészáros Kálmán

Ő a gondviselő

Jézus Krisztus csodás hasonlatai példa nélkül állanak. Hasonlatait, képletes beszédeit az élet minden területéről vette. A madárvilág ugyanúgy beletartozott tanításainak témakörébe, mint az ember élete. Tanítványai előtt most erről beszél. A hollót állítja szemléltetőben szemünk elé, mert e madár élete, fennmaradása tanulságul szolgál számunkra.

A hollók többször szerepelnek a Bibliában. Noé az özönvíz hátán úszó bárkából először hollót bocsátott ki, hogy megtudja, felszáradt-e a víz a földről. Illés prófétát az Úr rendelkezésére a Ké-rith patakánál hollókra hivatkozik, amikor így szól tanítványainak: „Tekintsétek meg a hollókat, hogy nem vetnek, sem nem aratnak, és az Isten eltartja őket: mennyivel drágábbak vagytok ti a madaraknál!” Isten, aki e világot teremtette, az egész mindenségen uralkodik. Céljai érdekében eszközöknek felhasználja mindazokat, amiket teremtett. A zsoltárok könyvében olvassuk: „A felhőket rendeli az ő szekerevé, jár a szelek szárnyán, a szeleket teszi követeivé, lángoló tüzet szolgálivá” (Zsolt 104:3—4).

Így használta fel a hollókat is, és így

használ fel bennünket, embereket is. Isten tehát gondoskodik mindenről, minden teremtményéről. Ez azonban nem azt jelenti, hogy most már ölbetett kezekkel mindent felülről várjunk. Jézus ebben a tanításában nem arra akar minket rábírni, hogy ne dolgozzunk, ne szánjunk, ne arassunk, hiszen lám, ezt a hollók sem teszik, és Isten mégis eltartja őket. Másra, többre kívánja figyelmünket felhívni: az Isten iránti bizalomra és hitünk növelésére. Arra az Istenre irányítja tekintetünket, aki az állatvilághoz is kegyelmes. Mennyivel inkább kegyelmes mihozánk, akik a felszántott rögöt verejtékünkkel öntözzük, és áldást is tőle várunk! Hogyne volnánk mi drágábbak Isten előtt, amikor nekünk lelket is adott és értünk, bűnösökért szent Fiát, Jézus Krisztust is elküldötte! Nem elbizakodásra, sem Isten-kísértésre akar tehát tanítani, hanem bizalomra hitünk növelésére Isten iránt. Meg arra hogy el ne felejtjük földi életünk rendeltetését amit Isten így szabott meg: „fáradtságos munkával élj belőle életednek minden napjaiban”. „Orcád verejtékével egyed a te kenyeredet”.

A tanítványok szemét végül is az ég felé irányítja: „Csak keressétek az Isten országát, és ezek mind megadotnak néktek” (31. v.). Megadja a föld termé-

sében, amire testi életünk fenntartására és megadja az élet kenyerében, amire lelkünk üdvössége érdekében szükségünk van.

Meg kell tanulnunk e példabeszédből, hogy szorgalmas munkánkkal, hittel és bizalommal legyünk iránta, mert megadja Isten a kenyeret és ruházatot, de megadja számunkra — ha ráhagyatkozunk és nem aggodalmaskodunk — az ő egész országát, minden javával és boldogságával. Ezt jelenti az, hogy mi drágábbak vagyunk a madaraknál. Tekintsünk fel Istenre mindenkor bizakodó hittel. Csakis így tudjuk elmondani: Emberé a munka, Istené az áldás! Ezért tudunk Istenhez így fohászzkodni: „Áldjad, én lelkem, az Urat és egész bensőm az ő szent nevével!” (Zsolt 103:1).

Az őszi hálaadó ünnepélyek közeledtével teljék meg a szívünk Isten iránti őszinte hálaival, és igekezzünk előszámlálni minden áldást, amit őtől kaptunk. Élünk szüntelen abban a tudatban, hogy „minden jó adomány és tökéletes ajándék” az ő szeretete és ki-fogyhatatlan jóindulata folytán lett a miénk. Ne feledjük, hogy a szóban kifejezett hála szükséges ugyan, de kevés önmagában. Élünk úgy, hogy tetteinkben fejeződjék ki igaz hálaadásunk mindennap!

Somogyi János

A Baptista Világszövetség tanácskozása Ausztráliában

E fontos tanácskozáson — amelyről már hírt adtunk — valamennyi kontinens területéről 120 delegátus, vendégekkel együtt mintegy 160 résztvevő volt együtt. A Főtanács ülésprogramjából néhány eseményt alábbiakban ismertetünk.

Dr. David Wong, a Világszövetség elnöke jelentésében többek között az elmúlt időszakban történt látogatásait ismertette. Különösen kiemelte a Szovjetunióban tett látogatását és ott szerzett értékes tapasztalatait, igen pozitívan értékelve az ottani egyházi életet. Az elnök sok ázsiai országot is meglátogatott. Indiai és Banglades-i látogatásaira emlékezve megállapította, hogy a Baptista Világszövetség e területeken igen nagy segítséget nyújtott az anyagi és szellemi nyomor enyhítéséhez.

A pénzügyi és segélybizottság ismertette, hogy a segély és fejlesztési program költségvetése az elmúlt évben 726 000 dollár volt. A jelentés kiemelte a Baptista Világszövetség fontos tevékenységét a segély és fejlesztés világméretű programjában.

Dr. Robert Denny főtitkár ismertette a Világszövetség különböző területein történt nevezetesebb eseményeket és eredményeket, továbbá ismertette a baptista világstatisztika fontosabb adatait. Ez év január elsején 138 648 gyülekezetben 33 758 000 úrvacsorázó tag

Az ausztráliai baptisták emblémája

volt. A családtagokkal együtt a baptista világcsoport összlétszáma 46 758 000. Az elmúlt évben különösen India és Burma területén volt erőteljes növekedése a baptista gyülekezeteknek.

A kontinensi területi beszámolók közül kiemeljük az európai elnök, A. Bieskov és Dr. Gerhard Claas titkár beszámolóját. A kontinens baptistái számára nevezetes esztendő 1976. Az Európai Szövetség első ízben tartotta végrehajtó bizottsági ülését szocialista országban (Szovjetunió) és ugyancsak első esetben ülésezik szocialista országban (Magyarország) az Európai Baptista Szövetség tanácsulása, egész Európa baptistáinak képviselőiben. A jelentés e tényeket kiemelte és nagyra értékelte. Ez év eseményeihez tartozik az is, hogy az Európai Szövetség központi irodáját Londonból Hamburgba költöztették át.

Az amerikai területi szövetség beszámolója kiemelte azt a tényt, hogy párbeszéd kezdődött a luteránus világszövetség vezetőivel, s előreláthatóan ez a dialógus egyre szélesebb perspektívákat mutat.

Az elnökség beszámolt a Református Világszövetség és a Baptista Világszövetség között 1974-ben elkezdődött párbeszéd eredményeiről és további várható lehetőségeiről. Lényeges szakasza lesz e kapcsolatnak az ez év végére tervezett újabb tanácskozás a két világtestület képviselői között.

Az elnökség bejelentette, hogy az eddig szokásos Baptista Világszövetségi Napon (február első vasárnapja) kívül világméretűen Béke-vasárnapot is szervez.

A plenáris ülés elfogadta a határozati bizottság javasolt határozatát, amely öt pontot tartalmaz:

1. Köszönet a rendezőknek és a vendéglátó ausztráliai egyháznak.
2. Elismerés a londoni anglikán baptista központnak, hogy közel 30 éven át

szállást adott az Európai Baptista Szövetség központi irodájának.

3. A Baptista Világszövetség erőteljesebb bekapcsolódása a világméretű segélyezési program tevékenységébe.

4. Annak a szándékának a kiemelése, hogy minden anyagi jellegű segélyszolgáltatás legyen humánus és semleges, és ne váljék politikai eszközzé.

5. Az 1977-es moszkvai Vallásközi Konferencia támogatása. Ez a javaslat így hangzik: „A Főtanács — tudomást szerezve az 1977-ben tartandó világkonferencia előkészületeiről, amely „vallási dolgozók világkonferenciája a szilárd békéért, leszerelésért és a népek közötti igazságos kapcsolatért” címen a világ minden nagy vallásának képviselőit magába foglalja majd — úgy határoz, hogy támogatja a konferencia célkitűzéseit, felhatalmazva a világszövetség vezetőit arra, hogy konferenciái képviselőket küldjön ki.”

A. E. Klimenko, a Szovjetunióban élő baptisták elnöke

A tanulmányi szakbizottságok közül két területen vettünk részt. A Szabad-ság igazságosság és béke bizottság munkájában Laczkovszki János, mint a Főtanács tagja, hivatalból vett részt, ahol felszólalásában többek között ezeket mondotta: „E fontos kérdésekről tárgyalva, arra kell emlékeznem, hogy esetenként a tanítványok is elkövették azt a hibát, hogy olyan kérdéseket feszegettek, amelyre az Úr Jézus azt mondta, hogy nem a ti dolgotok. A mai egyháznak is nagyon kell arra vigyáznia, hogy bele ne essen ebbe a hibába, mert ezzel

az a veszély jár együtt, hogy ugyanakkor elhanyagolja azt a feladatát, amelyet viszont rábízott az egyház Ura. Ezek közé tartozik a világbéke kérdése, amely az egyháznak elsődleges ügye, hiszen a béke létkérdése az emberiségnek.

A béke munkálásában a békéért való imádság mellett a Baptista Világszövetségnek feladataként kell tekintenie az emberiség javát legmasagassabb szinten munkáló jóakarató béketőrekréseket, amelyek a társadalmi és nemzetközi élet területén folynak.”

A felszólalás ismertette egyházunknak a béke ügyében történő aktivitását. Ezek között szólt arról a tanulmányról, amelyet egyházunk készített az Európai Szövetség tanácsulása.

A Hittételek és egyházközi kapcsolatok bizottságában Dr. Nagy József, mint a bizottság vezetőségi tagja vett részt. A doktrínák vonatkozásában elsősorban a karizmatikus mozgalmak jelentősége és hatása volt a téma. Az egyházközi kapcsolatok vonatkozásában megbeszélésre került az 1977-es Vallásközi konferencia témája és ezzel kapcsolatban a magyar tanulmányi bizottság munkája. A megbeszélés elsősorban a bibliai, teológiai alapvetés vonatkozásában történt. Dr. Nagy József mind a két témakörben felszólalt és ismertette a magyarországi baptisták és más egyházak álláspontját mind a doktrínák, mind a vallásközi kapcsolatok és az 1977-es vallásközi konferencia vonatkozásában.

A Főtanács ülései során más bizottságok is tanácskozással tartottak, amelyeknek eredményeiről a plenáris ülésen beszámolókat adtak.

A Főtanács üléseinek egyik kiemelkedő alkalma volt augusztus 18-án este egy ünnepélyes fogadás Melbourne kongresszusi épületében. Ezt a fogadást az ausztráliai baptisták szövetsége adta a delegátusok tiszteletére. A fogadáson részt vett valamennyi ausztráliai egyház képviselője, valamint Melbourne város és Victoria állam képviselői. A fogadás után ünnepi istentisztelet volt a kongresszusi teremben, amelyen dr. Wong, a Baptista Világszövetség elnöke és dr. J. Williams amerikai néger lelkész tartottak igehirdetést.

A Baptista Világszövetség Főtanács ülése azt a reménységet hordozta, hogy különböző szakbizottságok, valamint a tagegyházak területén egyre inkább megvalósul a stockholmi kongresszuson meghatározott ötéves program: „Új nép egy új világban — Krisztus által”.

Dr. Nagy József

Dr. R. Goulding, a B. W. A. főtitkárhelyettese

Könyv a bemeítésről

Ifj. Almási Mihály:
„... és továbbment az ő útján örömmel.”

A szerencsen komornyikról jegyzi fel a Szentírás a címnek választott tömör híradást, melyben Lukács — az Apostolok Cselekedetének írója — azt mondja el, hogy mi a következménye egy ember bemeítésével megpecsételt megtérésének. Az elmúlt évtizedek teológia-történetének egyik viharzónája a bemeítés kérdése. Miért? A vitában résztvevők mind érzik, hogy itt többről — és másról — van szó, mint egy ősi, Krisztusról ránhagyott szokás mai gyakorlásáról. Itt a Jézussal való személyes, egzisztenciális kapcsolatunk lényegéről van szó.

Ifj. Almási Mihály testvérünk ennek a fontos kérdésnek szentelte könyvét, amely kalauz akar lenni azok számára, akik ennek a tanításnak bibliai lényegével, teológiai tartalmával akarnak megismerkedni. A könyv a szisztematikus teológia módszerével, mégis közérthetően tárja fel mondanivalóját. A kegyelmi eszközök vizsgálatával kezdi könyvét, majd a keresztyén bemeítés előzményeit kutatja egy izgalmas fejezetben. János keresztsége sok-sok valástörténetileg érdekes problémát vet fel. A prozelita keresztesítés is érdekes összehasonlítási alapot nyújt, aminek háttérén Jézus bemeítésének története, biblia-teológiai lényege érthetőbbé válik.

A könyv második fejezete a keresztyén bemeítéssel foglalkozik. Míg az első fejezet inkább bibliai ihletésű volt, addig a második inkább a rendszeres teológia tárgyalási módszerét tükrözi. A keresztség objektív — vagyis üdvörténeti —, majd szubjektív alapjait tárja fel, míg végül a keresztyén bemeítés belső következményeire, áldásaira tereli a figyelmet.

A harmadik része a könyvnek a nagy

vitakérdést tárja fel. A bemeítés és a gyermekkereszttség viszonyát vizsgálja. Elsősorban a kérdés történeti alapjait ismerhetjük meg a könyv lapjairól, sok színes adat, érdekesség segítségével. Különösen a magyarországi bemeítő közösségek történetére utaló rész tartalmazhat számot érdeklődésünkre. Ezután a Biblia bemeítésre utaló híradásait elemzi a könyv. Felsorolja — rendszerre — a baptizma szócsalád minden előfordulását, majd sok egyéni, érdekes egzisztenciális meglátással elemzi az új-szövetségi bemeítési történeteket.

A könyv negyedik része a gyermekkeresztességgel kapcsolatos vita anyagát foglalja össze. Ez talán a legérdekesebb fejezete a gondosan megírt tanulmányok. A katolikus, református, evangélikus és anglikán vélemények után a szabadegyházi álláspontot ismerteti. A könyv arról győz meg, hogy a fejezet címével ellentétben, itt többről van szó, mint szabadegyházi „vélekedésről”. Az újabb kori teológia egyik nagy bombája 1943. május 7-én robbant. Ekkor jelent meg a Kálvin óta kétségkívül legnevesebb református teológusnak, Barth Károlynak a keresztségről írt könyve. A munka egyik legjelentősebb támadója, O. Cullmann is elismerte róla, hogy „ez a legalaposabb tanulmány, amit eddig az egyháztörténelem folyamán a gyermekkeresztesség ellen írtak.” Ifj. Almási Mihály könyve részletekbe menően ismerteti a vitát, az érveléseket jól használható összegzésekben foglalja össze.

A kötetet gazdag jegyzetanyag kíséri, melyből a kérdésre vonatkozó gazdag irodalmat is megismerhetjük. A záróban így vall a szerző alapvető szándékáról: „E tanulmány megírására elsősorban azért került sor, hogy a magam számára tisztázzam a bemeítés tulságosan is összetett kérdését! Úgy éreztük, ez a tisztázás sikerült, és ezen túl akik meg akarják ismerni ezt a fontos tanítást, haszonnal forgathatják ifj. Almási Mihály testvérünk tanulmányát.

—i. —ő.

Menedékvárosok

Isten elrendelte, hogy menedékvárosokat jelöljenek ki Kánaán földjén. Amikor elfoglalták az Ígért földjét, Józsuének megismételte a felhívást, és így jelölték ki azt a hat várost, ahová menekülhettek a gyilkosság bűnébe tévedt emberek.

Isten intézkedésében az ő nagy kegyelme és szeretete látható. Ezzel is igazolta, hogy nem gyönyörködik a bűnös halálában, hanem azt akarja, hogy a bűnös megtérjen és éljen. Akit lehet, meg akar menteni az életnek. Ez a meghatározó valóság volt az Őszövetség idejében, de még inkább érvényes az újszövetségi korban, mióta az Úr Jézus eljött hozzánk, mint Szabadító. Érvényes a testi életre, de még inkább a lelki életre.

A menedékvárosok a papok és levíták állandó lakóhelyei voltak (4Móz 35:6). Ők szolgálatuknál fogva közelebb voltak és mindig közelebb kell lenniük az Úrhoz. Ebből kiindulva jogosan lehetett és lehet várni, hogy minden intézkedésben az igazsághoz ragaszkodjanak. Nem lehettek és nem lehetnek részrehajlók. Akár idegen, akár rokon vagy jó ismerős volt a bűnös, igazságosan kellett dönteniük ügyükben. Élettapasztalataink sajnos — megcáfolják ezt az elméletet. Sokszor előfordult a személyválogatás azok életében is akik közelebb voltak az Úrhoz (vagy közelebb kellett volna lenniük hozzá).

A menedékvárosok a tévedésből gyilkosságba esett embereknek nyújtott menedéket (4Móz 35:16—29). Akik nem szándékosan gyilkoltak előzőleg nem haragudtak az áldozatra mert a szándékos gyilkosoknak nem volt kegyelem. Azokat senki nem védte meg a vérhosszútól.

A tévedésből bűnbeesetteknek a menedékvárosba kellett menekülniük. Aki nem vette igénybe a felkínált lehetőséget életével fizethetett hanyagságáért (életét életet kellett adnia).

Feltétel volt a menedékvárosban való letelepedésüknek az őszinte bűnbánat. El kellett mondanuk mindent ami történt. Csak a bűnbánó bűnös remélhetett és remélhet kegyelmet. Sosem volt könnyű ez a magatartás mert senki sem szeret hibáiról bűneiről beszélni. Ennek ellenére Isten ezt kéri és várja minden bűnöstől.

5Mózes 19:3. szerint utat kellett építeniük a menedékvárosokhoz. A mi időkben is így tesznek, amikor az üze-met vagy valamilyen fontos létesítményt terveznek: az út építésére nagy gondot fordítanak.

Igénknek nemcsak akkor volt üzenete, jelentősége, hanem ma is. Mindig voltak és lesznek bűnösök, szándékosan bűnözők és tévedésből bűnbeesettek egyaránt. Amíg a Sátán munkálkodik, ezzel számolnunk kell. Az egész világon így van ez. Atyánk azonban megszülött Fia, az Úr Jézus személyében biztos menedékhelyt készített az emberiség számára. Ő minden helyen könnyen megközelíthető. Az egész világnak és a világért küldött. Egyedül meg tud védeni mindenkit, mert van hatalma és ereje hozzá. Minden nemzetből jöhetnek hozzá a bűnbeesettek, mert ő mindenkit hív.

Biztos menedékhely azoknak, akik hisznek benne, akik eljönnek hozzá és engedelmeskednek neki, akik bevallanak mindent, igazán.

Azt kéri tőlünk, akik már hazajöttünk, maradjunk őbenne, amíg a nagy ellenség (a vérbosszú) üldöz. Akik nem jönnek hozzá, nem őszinték vele szemben vagy nem maradnak meg benne, ugyanúgy ki vannak szolgáltatva a vérbosszúnak, mint az őszövetségi korban élő bűnösök.

Ragadjuk meg ezt az áldott lehetőséget, éljünk vele, hogy megmaradjunk! Miért veszünk el, mikor az életet biztosítja nekünk? A földi életet is, a mennyi életet is. Legyünk hálásak Atyánknak a Menedékvárosunkért, Jézus Krisztusért!

Fülep Sándor

ológia	alapképzés (BA/BSc)
ológia - lelkész	alapképzés (BA/BSc)
ológia - lelkész	alapképzés (BA/BSc)

Ezsdrás reformmozgalma

Ezsdrás Áron házából való pap volt. Neve (EZRA) azt jelenti, hogy *segítség*. Szerája fia, akit Jeruzsálem elfoglalásakor Nebukadneccar öletett meg. Életét nagyon hézagosan ismerjük. Artahsasztá uralkodásának 7. évében tűnik föl — a Szentírás kronológiáját tekintve — mint tudós pap, aki a fogságban is ortodox szigorral ápolja az atyai hagyományt. A törvény megerősítése érdekében megy Jeruzsálembe kíséretével. Nehémiás munkatársaként is találkozzunk vele a 2. restauráció idején. Josephus szerint Eljásib főpapságának kezdetén halt meg.

Ezsdrás szigorúan megköveteli a törvény pontos — betű szerinti — betartását. Kicsit elméleti embernek tűnik, aki idejének nagy részét a „dolgozósobában” tölti, s nincs igazi kapcsolata népével. Alakja — talán éppen ezért —, egyenessége, megalkuvástól való mentessége ellenére sem valami megnyerő. Hideg szigorúsága miatt aligha népszerű. Amikor Sirák fia a nemzeti hősök névsorát közli (Eccl 49:11—13), szól Zerubbábelről, Jósuáról, Nehémiásról, de Ezsdrást meg sem említi. A Makkabeusok könyve (II. 1:18—36) szintén nem említi Ezsdrást, Nehémiásnak ugyanakkor olyan tetteket is tulajdonít, melyeket nem ő hajtott végre (templomépítés!). A későbbi tradíció azonban növelni kezdte Ezsdrás tekintélyét. Ezsdrás radikalizmusa jól beleillett az egyre fokozódó judai nacionalizmusba, összhangban volt a szintén egyre fokozódó samaritánusgyűlölettel. Ahogy múltak az évek, úgy tulajdonítottak egyre nagyobb dolgokat Ezsdrásnak. A hagyomány őt tette meg a Nagy Zsinagóga alapítójának. Ez a 120 főből álló testület a IV. század végéig működött. A zsidó hagyomány szerint ő a Malakiás könyvének szerzője sőt ő az, aiki a Jeruzsálem pusztulásakor elégetett szent iratokat külön inspiráció nyomán újra írta, sőt ki is bővítette (Ezsdr IV). Hogy a hagyomány ilyenén alakulása mennyire érthető, arról később még szölok.

Személye átmenetet képez a próféták és az írástudók között. A próféták szigorú, de mindig életszerű ígéhirdetése nála dogmatikus prédikációvá degradálódik. Nem barompásztor, vagy fügetermelő, mint egyik-másik nagy próféta, hanem papi sarjadék, aki maga is inkább tudós, mint a nép gondjait megértő, a néppel együtt szenvedő, Isten parancsaihoz ragaszkodó, de azokat nem túllicitáló, túlbonyolító nagynevű elődök.

Az előzőekből úgy tűnhet, mintha az lenne a célom, hogy a szent történelem egyik tisztességben megöszült képviselőjét megfosszam babérjaitól. Erről szó sincs. Arról azonban igen, hogy az utókor által ráaggatott sallangoktól megszä-

badítsam. Ez viszont elengedhetetlenül szükséges, hisz ez a *sallangozó útokor* az írástudók és farizeusok kora, az a kor, amelyben a papi tekintély növelése a cél, amelyben nem bűn a harácsolás, a kiszákmányolás, amelyben a fajgyűlölet a legmagasabbra csap. Ez az a kor, amely kitermeli a testvérháborúkat, a későbbi heródeseket, annásokat, kajafásokat, vagy éppen heródiásokat, kitermeli a törvény betűjét halálíg tisztelő, de annak szellemétől oly távoli zsidóságot, amely a törvény igazi képviselőjét, betöltőjét, a törvény nevében ítéli halálra, s adja keresztre a Messiást. Az Ezsdrást túlbecsülő, neki természetfölötti dolgot tulajdonító hagyomány a bölcsője annak a gondolkodási formának, amelyvel Jézus Krisztus szinte folyamatosan kénytelen harcolni, amely egyfelől az Isten törvényét a legapróbb részletekig betegesen komolyan veszi — amíg az elméletről van szó —, de magatartásában, életvitelében annak terhet —, ahogy Jézus fogalmazta — a kisujjával sem érinti. Nincs tehát másról szó, csak arról, hogy Ezsdrás tevékenységét is ráhelyezzük a mérlegre, s ha netán valahol könnyűnek találhatik (az ő esetében inkább úgy kellene fogalmaznunk, hogy *túl nehéznek*), akkor is tárgyilagosak maradjunk, s cselekedeteit a teljes Írás fényében értékeljük. Az iménti exkurzus emlékezetbe idézése különösen szükséges lesz akkor, amikor Ezsdrásnak az idegen asszonyok elbocsátásával kapcsolatos követeléséről esik szó.

Nem foglalkozom itt azokkal a politikai körülményekkel, amelyek jellemezték Ezsdrás és csoportja hazatérésének korát, csupán megjegyzem, hogy sok tekintetben hasonlítottak a Cirus idejének körülményeihez, hisz Artahsasztá is Egyiptom ellen harcolt 460-tól, s e háború idejére esik (458) Ezsdrásék hazabocsátása.

A hazatérés meglehetősen gyorsan zajlott le. Artahsasztá uralkodásának 7. évében (458) az első hó első napján indultak, és az ötödik hó első napján érkeztek meg Jeruzsálembe (Ezsdr 7:7—9). Vajon mi indította a Perziában élő zsidókat arra, hogy hazatérjenek, hisz Zerubbábel már több mint 40 000-en hazatértek? Zerubbábel óta közel 80 esztendő telt el. Az azóta felnőtt nemzedéknek nem volt módja a hazatelepülésre. Nem túl nagy azoknak a száma, akik úgy döntenek, hogy hazatérnek Ezsdrással. A 8. részben található névsor 2227 személyt emlílt. Ebben nincsenek benne Sérébjá fiai (8:18), valamint Hasabjá és Jesaja testvérei (8:19), akikről nem tudjuk, hogy hányan voltak. Természetesen itt csak a férfiak vannak említve. Asszonyokkal és gyermekekkel együtt, ha csa-

ládonként csak három gyermeket számolunk is, több mint tízezer főnyi tömegről van szó. Nem kis lendületet és természetesen nem kevés problémát is jelentett a Jeruzsálemben élők számára a hazatelepülők megérkezése. Úgy tűnik, hogy Ezsdrás az otthoni papság körében nem nagy népszerűségnek örvendett. Ehhez talán maga is hozzájárult, hisz a Perziából hozott kincsekkel nem a főpapot kereste meg, hanem az alsó papság képviselőit (8:33—34, a főpap ekkor Eljásib, Jojákim fia volt). Ennek az is lehet a magyarázata, hogy alkalmatlanak látta Eljásibot a főpapi tiszt betöltésére. Elképzelhető, hogy tudatosan mellőzte, hisz maga is jogos főpapjelöltként jöhetett számításba. Másrészről az is érthető, hogy Ezsdrásban a Perzsa Birodalom kiszolgálóját is láthatták, s ez is oka lehetett a népszerűtlenségnek.

Ezsdrás tevékenysége rövid időre korlátozódik. Az „Ezsdrás memoár” mindössze néhány napról tudósít bennünket.

A kincsek átadása után egy-két nappal megkezdődik a vádaskodás Ezsdrásnál az idegen asszonyok miatt. A problémát az jelentette, hogy a jeruzsálemi zsidók — megszegve a mózesi törvényt (2Móz: 34:16, 5Móz 7:1—4 stb.) — nem zsidó nőket vettek feleségül. Ezsdrás véleménye szerint a pogányokból zsidóvá lett prozeliták felvehetők a közösségbe, de összeházasodni nem szabad velük, elkülönülve éljenek. A zsidó faj maradjon tiszta. Példaként említhette a gibeonitákat, akik szinte egy évezreden át bekelelődvé éltek a zsidók között, hisz azok nem voltak hajlandók összeházasodni velük. Hogy Ezsdrás törvény-értelmezése helyes volt-e, azon lehet vitatkozni.

Az imént említett mózesi törvények célja ugyanis nem az, hogy a faj tiszta maradjon, hanem az, hogy a valláserkölcson ne essék csorba. Azért tiltja az idegenekkel való összeházasodást Mózes, mert ezek az idegen pogányok, bálványimádók. Alapvetően megváltozik azonban a helyzet, ha idegen nemzetiségű, de zsidó hitű partnerekről, prozelitákról van szó. Ez esetben ugyanis nem áll fönn az a veszély, hogy eltéríti JAHVE mellől a prozelita házastárs a zsidót. Az, hogy itt prozelitákról van szó, szinte biztos, ha ugyanis nem így lenne, elképzelhetetlen, hogy a minden negatívumot összegezni igyekvő vádolók ne térnének ki arra, hogy az idegen asszonyok — amellett, hogy idegenek — most is imádják idegen isteneiket. Márpedig a legradikálisabb vád is csak faji kérdésekről tud: „megelegeyedett”, összekeveredett a szent mag az ország népeivel (9:2). Ezsdrás azt követeli, hogy bocsásd el az idegen asszonyokat. Ennek az lenne a következménye, hogy családok bomlanának föl, gyermekek maradnának anya nélkül férjek feleség nélkül s

esetleg Ruth-hoz hasonló — idegen nemzetiségű, de „igazán izráelitai” nők kényszerülnének hontalanságra. Úgy tűnik, túl szigorú ez a követelés. A törvény nem tér ki arra, hogy a zsidók prozelitákkal összeházasodhatnak-e. Ilyen kitérés Mózes korában főlössleges lett volna. Csak Ezsdrás törvényértelmezése, az *értelmezés* szolgáltat alapot e követelésnek, s hogy ez az értelmezés helyes-e, arról lehet vitatkozni. Nyilván nem utalhatunk itt újszövetségi ígérekre, amelyekből méginkább kitűnik a törvény spirituális értelmezésének szükségszerűsége. Az, hogy a vádolók szerint „a fejedelmek és főemberek jártak élen ebben a hűtlenségben”, arra enged következtetni, hogy azok, akik a vádat előterjesztik (9:1 a), esetleg hatalmi problémák miatt nincsenek megelégedve azokkal, akiket vádolnak. Ezsdrás néhány napos törvénytanításából megállapíthatták, hogy a hazatért pap érzékeny a törvény verbális betartására. Az idegen asszonyok kérdése tehát alkalmasnak látszott arra, hogy maguk mellé állítsák Ezsdrást az említett főemberekkel szemben.

A tudósításból kitűnik, hogy az egész nép közül 113 férfinak volt idegen felesége. Ez a szám, ha Juda lakosságát vesszük alapul (de akkor is, ha csak Jeruzsálemre gondolunk), elenyészően kicsi. Valószínűnek látszik, hogy inkább hatalmi problémák miatt kiéleződő személyi ellentétek motiválják a szigorú törvényértelmezést. Arról mindenesetre nem tudunk, hogy eredményes lett-e ez a misszió. Az a fogadalom, amelyet 10:19-ben olvashatunk, csak a papokra vonatkozik, és csak fogadalom. Hogy bárki is elbocsátotta volna feleségét, arra nézve nincs adatunk, márpedig a könyv szerkesztője minden bizonnyal megemlítené, ha lett volna erre példa.

A 10. rész végén megszakad a tudósítás. Ezsdrásról nem hallunk egészen Nehémiás idejéig. Ennek a hallgatásnak bizonyára az az oka — amire korábban már utaltunk —, hogy Ezsdrás túllépte hatáskörét és építkezésbe kezdett. Ezzel kapcsolatos Rehüm és Simsaj vádoló levele, valamint Artahsasztá tilalma (4:7—23, v. ö. Békehármók 37. szám, A. M.: A templomépítés befejezése).

Ha a bibliai tudósítást vesszük alapul, akkor Ezsdrás életművének legfontosabb része az, hogy egy kb. 10 000 főnyi tömeget hazavezetett Perziából Judába. Amit ezen kívül sikerült könyvelnek el, az már csak a hagyományokra alapozható.

Ezsdrás reformtörekvései alapot jelenthettek Nehémiás munkájához, de egy olyan határozott, a reális helyzettel számoló, a mindennapi életet jól ismerő ember nélkül, mint Nehémiás, soha nem erősödött volna meg Juda és Jeruzsálem.

ifj. Almási Mihály

Szeretet és engedelmesség

Éfézus 5:21—31.

„Felette nagy titok ez!” — vallja a nagy apostol, amikor a házastársaknak egymáshoz és Krisztusnak az ekléziá-hoz, az egyetemes gyülekezetéhez való viszonyát magyarázza. Hogy mégis érthetővé tegye a titkot, hol az egyiket hasonlítja a másikhoz, hol a másikat az egyikhez. Ha figyelmesen olvassuk e szakaszt, az derül ki, hogy a nagyobbhoz, a krisztusihoz hasonlítja a kisebbet, az emberit; az örökkévalóhoz az ideigvalót, s az örökkévalót teszi normává is.

Igeszövegünk ugyan először az asszony engedelmességéről beszél, de ott, ahol ez vitatémává éleződik, baj van, hiszen az ígét nem egymás ellen, hanem egymásért kell használni. „Ti, asszonyok, engedelmeskedjetek a ti férjetekek!” — Aki ezzel akarja alátámasztani és elfogadtatni feleségével a maga véleményét, az olvassa el azt is, ami ezelőtt és azt is, ami ezután van megírva: „engedelmeseK legyetek egymásnak Isten félelmében.” „Ti, férfiak, szeressétek a ti feleségeiteket, amiképpen a Krisztus is szerette a gyülekezetet, és önmagát adta azért.” Maradjunk is meg először ennél a gondolatnál!

Hogyan szerette Krisztus a gyülekezetet, s ennek nyomán hogyan szeresse a férj a feleségét?

Előlegező szeretettel. A szeretetet nem elvárni kell, hanem előlegezve adni, ajándékozni. Mert Krisztus is „előbb szeretett bennünket”.

Érdek nélkül. Az érdek nélküli szeretet a legszebb, mert sosem hervad el, örökkévaló. Ilyen a Krisztus szeretete. „Örökkévaló szeretettel szerettelek téged” — mondja az Írás. Egymásnak is mindig előlegezzük a szeretetet, mert mindnyájan Krisztus előlegezett szeretetéből élünk. Az előlegezett szeretet a béke és bizalom légkörét teremti meg minden családban.

Krisztus a gyülekezetét el tudta hagyni Atyját. Urunk azonban nem azért hagyta el Atyját, hogy hátat fordítson neki, hanem azért, hogy a gyülekezetet, „menyasszonyát” is átvigye egy magasabbrendű mennyei családba. A férfi szeretete tehát ne csak odáig terjedjen, hogy menyasszonyának új földi otthont és rokonságot szerezzen, hanem tegyen meg mindent azért, hogy elősegítse felesége üdvösségét, hogy örököstársak lehessenek az élet kegyelmében.

Amiképpen Krisztus a gyülekezet javára él és javára hal, azonképpen a férj is úgy szeresse feleségét, hogy képes legyen élni-halni érte!

Krisztus „önmagát adta” a gyülekezetért. Azt jelenti ez a férfi részéről a házastársi kapcsolatban hogy nemcsak anyagi javait osztja meg, nemcsak a kötelező udvariassági formákat tartja meg, és nem csupán a különböző kötelességek teljesítését vállalja, hanem önmagát adja. Feladja a maga érdekeit, célkitűzéseit. Vágyait a másik érdekeihez szabja. Nemcsak a testét adja, hanem a lelkét is nemcsak az eszét, a szívét is; nemcsak élete látható dolgait, hanem a láthatatlanokat is; nemcsak a nyilvánvaló dolgokat, hanem a titkosakat is.

Krisztus az ő gyülekezetét úgy szeretete (sőt, még jobban!), mint a maga testét, hiszen ez a test „megtöretett”, s ennek a testnek a vére „kiontatott” értünk. Az esendő ember, a férfi számára azonban a Szentlélek enged ebből a normából: „csak” úgy kell szeretnie feleségét, mint a maga testét, nem jobban.

Tulajdonképpen mindez beletartozik a nagy parancsolatba (Mt 22:37), csak ki kell terjeszteni a felebarát fogalmát a feleségre is: „szeresd a te felebarátodat, mint önmagadat!”

Ugyanakkor azonban a nőről, a feleségről is kell szólnunk az Ige alapján. Ami a férfit illeti, legyen olyan felesé-

ge számára, mint Krisztus a gyülekezete számára. Ami azonban a nőt illeti; ne olyan legyen, mint amilyen a gyülekezet, amilyenek mi vagyunk mennyei Vőlegényünk, Krisztusunk iránt, mert akkor ebből nagyon rossz házasság lesz. Gondoljunk csak sok engedetlenségünkre, lustaságunkra, hűtlenségünkre. Legyen olyan a nő a férfi számára, amilyennek Krisztus szeretné látni menyasszonyát, a gyülekezetet! Amilyené válhatna akkora előlegezett szeretet és akkora áldozat nyomán, amekorrát ő adott nekünk. Ne az legyen a norma, amilyenek vagyunk, hanem az, amilyenek lennünk kellene, amilyenekké Krisztus szeretne formálni bennünket! Legyen Krisztus gyülekezete, menyasszonya olyan engedelmes az ő Vőlegényének, mint amilyen engedelmes volt Krisztus az Atyának. Nem a parancsnak, a másik felett való uralkodásnak a kényszernek az engedelmessége ez, hanem a szeretetnek az engedelmessége.

A házastársak soha ne adják fel a krisztusi normák betöltéséért vívott harcot, hanem segítsenek szeretni és en-

gedelmeskedni egymásnak: „EngedelmeseK legyetek egymásnak Isten félelmében!” (21. v.) „Új parancsokat adok néktek, hogy egymást szeressétek!” — mondja Urunk. A szeretet kérése ez. Márpedig amit szeretetből tesz az ember, az nem nehéz. Tehát lényegében nem is az engedelmességre, nem is az áldozatokra kell törekedni, hanem a szeretetre, arra, amelyik hosszútűró, kegyes... nem irigykedik... nem kérkedik, nem fuvalkodik fel, nem cselekszik éktelenül, nem keresi a maga hasznát, nem gerjed haragra, nem rója fel a gonoszt, mindent elfedez, mindent hisz, mindent remél, mindent eltűr... soha el nem fogy — és „megmarad”, mert a „legnagyobb” (1Kor 13:4—5, 7, 8a, 13).

Ezt a szeretetet azonban csak a forrásnál, Istennél lehet megtalálni. Legyen a szívünk mindig nyitott Isten felé Igéje felé, hogy beleáradjon ez a szeretet, melyet már csak tovább kell adni egymásnak; és amelyből bőven fog telni előlegekre, ragaszkodásra, hűsége-re, önátadásra és áldozatra!

Balog Miklós

Akik elmentek — Tamaska Gyula

71 éves korában váratlanul hívta haza az Úr az örökkévalóságba augusztus 16-án, amikor testvérünk halálos kimenetelű közúti balesetet szenvedett. Nagy számú gyülekezet kísérté utolsó útjára a Farkasréti temetőben. A gyászistentisztelet igéjét dr. Szakács Imre lelkipásztor hirdette Jób 5:24—27. versei alapján. „A Budai gyülekezetnek olyan tagját kísérjük utolsó útjára — mondotta a lelkipásztor —, aki alapító tagja volt az árvaházi gyülekezetnek. Később diakónusként szolgált, és több mint fél évszázadon át összeforrt a szíve a gyülekezettel. Nemcsak a régi árvaházlak és a mai gyülekezet, hanem a vers-kedvelő baptista testvériség is búcsúzik Tamaska testvértől. Széles körben ismer-

ték a mély gondolatokat közlő költeményeit, amelyekben sokszor azokat az érzelmeit szöfaltatta meg, amelyeket a közvetlen beszélgetésekben nem árult el soha senkinek.”

A sírnál a feltámadásról szóló apostoli bizonygástételt olvasta fel a lelkipásztor: „Elnyeletett a halál diadalra. Halál! Hol a te fullánkod? Pokol! Hol a te diadalmad?... De hála az Istennek, aki a diadalmat adja nekünk a mi Urunk Jézus Krisztus által” (1Kor 15:54—57). A gyászistentisztelet Bodó Sándor gyülekezeti vén imájával és az énekkar énekeivel ért véget.

Adjon megnyugvást a vigasztalás Ura a betegágyban fekvő özvegynek és a gyászban megsomorodott szíveknek!